

Szár föld története

A címer bemutatása

Szár föld község címerének múltja az 1800-as évek második felére vezethető vissza.

Használata a második világháború előtti évekig követhető. Az akkori társadalmi rend, sok más szimbólummal együtt a községi címer használatát is eltörölte.

1993-ban úgy döntött a az önkormányzat képviselőtestülete, hogy a régi hagyományokra támaszkodva vissza állítja községünk jelképét.

Címerünk, kék alapon sárga, fekete keretezésű, csúcsban végződő pajzs, benne barna ruhát viselő jobb kar markol egy piros-fehér-zöld szalaggal átkötött aranylő búzakarász csokrot. A kar felső részét fekete szegéllyel keretezett, sárga kereszt zárja, melynek közepéből fénysugár árad.

Címerünkben a kék a tiszta égboltot, a pajzs a védelmet, a búzakarász az életet, a piros-fehér-zöld szalag a magyarságot, a latin kereszt pedig községünk vallásosságát jelképezi.

A falu nevében rejlő zaar (szár) szláv eredetű szó jelentése tar, kopasz.

A szájhagyomány a névadást azzal magyarázza, hogy amikor Zoltán vezér a besenyőket erre a vidékre telepítette, a települést Vazul testvérének, Szár Lászlónak adta, aki a fejét kopaszra borotváltatta, ezért nevezték Szárnak, azaz kopasznak.

A község neve onnan is eredeztethető, hogy a Hanság déli oldalán ez volt az első száraz, letelepedésre alkalmas hely. A helységnév a századok során különféle alakban fordul elő az okleveleken. 1297-ben "... terre Kissen zaar...", 1331-ben "...Zaar", 1433-ban "Zarfeld", 1450-ben pedig "Sarfewelde" formában említik. Legrégibb ismert pecsétjén /1783/ "SZAAR FEOLDE PECSETI" felirat olvasható. A pecsét mezejében derékszögben behajlított kar háromleveles búzakarászt tart, ez lett a falu címere is.

1230-ban II. Endre Osl comesnek adományozta. Később a Kisfaludy és a Mihályi családok birtokolták, majd a 15. század közepétől Csornai István és leányai lesznek a falu tulajdonosai.

Az 1400-as évek elején a Kisfaludy és a Mihályi családok birtokolták, majd 1450-től Csornai István tulajdonába került. A 16. században Enyingi Török Bálint, majd utána Nyáry Miklós szerzi meg a falut. 1624-ben Eszterházy Miklós tulajdonába került, Nyáry Krisztinával kötött házassága révén. Ettől kezdve az Eszterházyak lesznek a falu legnagyobb birtokosai.

1594-ben Szárföld is áldozatul esik a török pusztításnak. Csak 1622-ben népesül be ismét a település. Az 1660-as években újjáépítik a templomot.

1683-ban Kara Musztafa Bécs felé vonuló seregei megsemmisítik a falut. A hagyomány szerint a lakosok a szomszédos erdőben kerestek menedéket, de a törökök felgyújtották, a tűz elől menekülő embereket pedig legyilkolták.

Ezért nevezték el ezt a területet Égett erdőnek. Csak az 1700-as évek elején indul újra az élet, de most már a falu mai helyén.

1742-ben a tűzvész által elpusztult templomot újjáépítik. A 18. században a betelepülők nyomán gyorsan növekedett Szárföld népessége és megkezdődött az irtásföldek művelésbe fogása. Ebben az időszakban a jobbágyokra súlyos szolgáltatások nehezedtek, így például évente 10-szer Bécsújhelyre fuvart is kellett teljesíteniük a földesúrnak.

1803-ban a földbirtokos az irtásföldek visszaváltásával növelte majorsága területét, ezért a lakosok megélhetése nehezebbé vált.

Az 1848-as szabadságharcban 13 szárföldi harcolt és közülük ketten áldozták életüket. Wyss tábornok Borsodi László bírót és a falu plébánosát is halálra ítélte, mivel a falu lakói akadályozták a Csorna felé vonuló császári csapatokat. Az ítéletet

azonban nem hajtották végre. 1864-ben került sor az úrbéri állomány és a közös legelő elkülönítésére. Az első világháború nagy áldozatot követelt a falutól, 78-an estek el a harcokban. 1945-ben a földosztás során 672 kat. holdat osztottak szét 206 földigénylő között. Az 1950-es évek agrárpolitikája miatt sokan hagytak fel a földműveléssel és az iparban kerestek munkát. 1955-ben 36 taggal alakult meg a Béke Termelőszövetkezet, amely azonban 1956-ban feloszlott. 1959-ben létrehozták a Kossuth Termelőszövetkezetet 270 taggal. A rossz talajon gazdálkodó szövetkezet az öntözés és állattenyésztés fejlesztésével próbált eredményesebbé válni. Ennek ellenére 1976-ban a Tordosa-menti Termelőszövetkezet üzemegysége lett.

Szárföld népessége a 18. században a nagyarányú betelepedésnek köszönhetően indult gyors növekedésnek. 1714-ben még csak 200-an laktak itt. 1785-ben már 827 lakost és 105 házat regisztrált az első magyarországi népszámlálás. A 19. században a népesség gyarapodása tovább folytatódott. 1900-ban érte el a legnagyobb lélekszámot, akkor 1591-en lakták. Ezután azonban a falu lakossága folyamatosan csökkent. 1949-ben 1251, 1970-ben pedig 1179 lakosa volt. A népesség fogyása tovább tart, jelenleg már csak 932 lakosa van a falunak.

1980-ban körzetesítik az általános iskolát. A felső tagozatosok Kapuváron tanulnak tovább.

Szárföld 1980-ig rendelkezett teljes általános iskolával, ekkor azonban a felső tagozatot megszüntették, így a felsősök Kapuvárra jártak tanulni. Az alsósok oktatása 3 tantermes 5 pedagógust foglalkoztató iskolában folyik. Ide jelenleg 40 tanuló jár. Az óvodában 2 óvodapedagógus 26 kisgyermekkel foglalkozik. Az egészségügyi ellátást egy házi orvos biztosítja. A nyugdíjasok gondozását és kapcsolódását a nappali ellátást nyújtó idősök klubja szolgálja. A szabadidő eltöltését a 4.000 kötetes könyvtár, a művelődési ház és a sportpálya segíti.

A falu villamosítására 1936-ban került sor. Majdnem mindegyik házba bevezették a vezetékes ivóvizet. Az 1990-es években újabb infrastrukturális beruházásokra került sor. Kiépült a szennyvízcsatorna hálózat. Erre jelenleg a háztartások 75%-a kapcsolódott rá. A szilárd kommunális hulladék összegyűjtése és elszállítása vállalkozói alapon történik. Szárföld bekapcsolódott a crossbar rendszerbe és a háztartások nagyobb része rendelkezik telefonnal.

Kiépült a helyi kábeltelevíziós hálózat is. Jelenleg a családok fele veszi igénybe ezt a szolgáltatást. A kábeltelevízió nemcsak a szórakozást, hanem a helyi eseményekről való gyors tájékozódást is lehetővé teszi a lakosok számára.

A település aktív keresői helyben, elsősorban a mezőgazdaság területén találnak munkát. A lakosok nagy része jövedelemkiegészítésként foglalkozik kertészkedéssel, növénytermesztéssel, vagy állattartással. Az 1990-es években Szárföldön is átalakult a mezőgazdaság szerkezete. 1993-ban megalakult a Mezőgazdasági Termelő és Szolgáltató Szövetkezet. Ezenkívül a kereskedelem és a növekvő átmenő idegenforgalom nyújt munkaalkalmat. A lakosok és az ideérkező vendégek ellátását 6 kiskereskedelmi bolt és 4 vendéglátóhely szolgálja. Az utóbbi években itt is fellendült a vállalkozói kedv. A vállalkozások száma meghaladja a 60-at.

1990. szeptember 30-án megalakul az önkormányzat. A szárföldi önkormányzat takarékosan gazdálkodik, az intézmények működtetése mellett fejlesztések is megvalósulhattak az utóbbi időben. Elég csak a községben végigsétálni, látható, hogy rendszerváltás óta mekkora a fejlődés. Az önkormányzat két helyi adónemet vezetett be: iparűzési adót és építményadót. A legfontosabb feladatok közé tartozik az újonnan kialakított építési telek közművesítése.